

1. ɔ-z də ki.kns ð stækfɔg-əl zi:ən - tun vli.g-n zə wæX (cf. 20)
2. mənə vri.nd ɪ-z də blʊm: g-ɔ.m bəgi.ətn
3. ɔndaX fan vandɔ.g-ən spɪ:zə nijā.ndərz mɪ.ə uf metmɑfɪn
4. spɪtn ɪz lastəg-ən ɔ-r.əbɛ.jt
5. ɔp tsXʔɪp kre.gəz nijā.ndərz uf bəsXəməld bru:ʊt
6. də tɪmərman e.nə splɛ-ntər ɪ znə vi-ŋjərə
7. də sXɪpərə læktə zə vi-ŋjərz uf
8. m di fabrikk ɪstər nɪmənda.lə tə zi.nə
9. kum(Xi) ɪ:ɪr mə ki-nt | mə ki-ntfə |
10. bɔ-rs tap nuX ɛŋkɪr ɛm pɪnt ɔfɪ:rə | klɪ.ənə pɪntn - pɪntfəs |
11. brɪŋk yz ɛŋkɪ twɪ.ə kilo.ŋ krɪ:kŋ
12. zæ- mædɔvɪvn - of : me.fyvɪn dri litərz win ytʔədru-ŋkŋ
13. i vɛdrɪ.əgdə min mɛ- nə stək
14. kə znə kni. gəzi:n
15. vastnu.vn(t) wɔrt nɪfɛl nɛmə g-əvi:r.t-
16. ʔbɛm bli.ə dak mæd y-ndər ni me.g-əgɔ-n zin
17. kɛ-ntəkik ni Xəɔ.ə zələ mɔ.ət
18. wi.n e.t Xəɔ.ən - ɔndi.n di dər ɔfkʊ.mt
19. ŋk-ʊbɛ - kɔb:mætn (met nasale b) - nə k-ɔbɛjɔ.g-rə
20. ə mætɔ - of : ə klak-ə - ntəkə = een „alpin” - ksim bənɔ.r.wt' - nɛm bɛɪk - of : brɪk - padɛstʊ.ɪn of : pʊmpɛr'latn - ɛn ɔ-r.g-ə - nə py-t - nɛn y-l zæg.ə zə te.g-ən ð flikflɔdərə (ook gebr.)
21. di. kɛ-rlə dɛ-r.j grɔl də wɛ.rlt fæXtn
22. kXɔjəkɪ pɛ.rltfəs Xə.v̄.
23. ɪŋɛlā.nt - du fe.l udə sXɛ.pn ufbre.kn
24. i.jɛdɛkɪr ɛm be.tə g-əkre.g-n vā.nzələ.vn
25. g-ɛf min ɛkɪ twɪ.ə brɪ.ə sti.ən: - brɪdər - də brɪtstə
26. da stā.mbe.lt - of : da stā.mbe.ld ð stɔ.ətɔ- nɪmɪ.ə
27. di man le.f - of : ɛd ð le.v̄n lik nɛn ɪ.ərə
28. lysefɛ-r ɪz m dən e.məl ni. Xəble.vn
29. də sʔɔ.ljuŋəs - ɛmɛ-tə mɪstər nɔ-ɔ də zɪ g-əwɛst
30. ɪkani kʊm: vu.ɛdak- Xɪ.ə sin
31. də br.ɛstn drɪŋkə g-ɛ-rn 'o.libru:ət
32. i kani Xa wɛrəkŋ - zɛŋ ke.lə du sɪ.ər - of : ɪjæ sɪ.ər in zɛŋ ke.lə
33. stək nəkə nə stɛ-ɪrd m di.m bɛzŋ
34. nɛnt' - mɛtə ke.g-ɛlz w-ɔ-rtər nɪmə g-əspe-r.lt
35. hɛ.y - kɛn a twɪkɪr najə g-əro.pn
36. di pɛ.r ɪz nɔg ni rɪpə - tsɪt nɔg ə wrtə kr.ɛst mɛ - of : də kɪr.ɛstn zɪnɔg- wɪt
37. zə zi wæg nə tstɪk
38. zɛ.d ɪ.ɛst ɛlɪpn zə g-æ.ld an a.lɔ brɪŋn
39. ɪ zat nu-rɪ so vɛrə brɪŋn
40. zɪz dnæ.lt fan ɔrnə mæ.lkwɪt
41. də vɪnt mu sɛ wy-f ɛlɪpn
42. m də sXæ.lde zwæmn ɪs Xəvɔ:rlɪk
43. ɪjɪs prɔ.z - of : ɪjɛt a.l tə zæ.gn - of : ɪ zæst nɔg al vɛ.l ɔp sɛnɔ.z umdatn stɛ.rk ɪs
44. wɪdərə mu.tn dər dnɛ-r.lt fan ɛ-rn - ɛŋ gidər dnā.ndərən ɛ-r.lt
45. ɛlɪp nəkɪ da bæt ɪpæfn
46. di mætslɔ.r ɪsu- væt ɔf nzwɪn
47. zə sprɪŋn umtɛrtfʊst fur ə wædmə - of : sɛŋ g-əwæst um tɔtstə sprɪŋn
48. dmbu.umkwɪ.əkərə g-ɔstəm bu.m kumə græfjə
49. du-w ɪ.ɛst ɛkɪ də vɛ.ɪstər tu
50. ʔbɛg-ɔntly.wn - tkɪrpt a.l - dræstə mæstə - daXtəmæse (8 u.) - du.əXmæse - də væspərə
51. ð sprɪ:ə - of : mbædɛsprɪ:ə - pydəræk - of : pytə-ræk - of : pytərə-r. (arch.) - ɔ.pnsmitn (versprei-den) - vætə sprɪ.ən | vu.zə tə sprɪ.ənə | uitbreiden = vɛrgru:ətn - bereiden = gɛrɪ.ət'u.n
52. zɛ.d ɔ.r ɔ-r lɔ.tn ufsni:ən
53. zə vɔ.dər e.d ɛm zæ.z jɔr lɔŋk lɔ.tnɔr sXɔ.lə g-ɔn
54. ke.nt ɛ-rm untrɔ.ən van zə lɔ.ət aXtər twɔ.tər tə g-ɔ.ənə
55. gəzi.ləmdə vɛ.zn zi.mənɪfɛ.l alɪ:r
56. ɛ-r.ɔdn pʊtn zɪni fe.lə wɛ.r.t | Keulsche p. onbek. |
57. do.vmpɔ.lə stɔ.d m dnɛ.r.t - of : m to.vəkɔt
58. ɪmɔ.ɛrt ɪ-st nɔX fe.l tə kut um tə katsn (enkel kinderspel)
59. di kɛ.sə g-ɛ.f fe.l klɔ:ərtə
60. i trɔk an tɛ-r.t sənə stɛ-r.t
61. m din tit kwu.mə gidər ɪr alə jɔ.rnɔ- də kærəmæse
62. də puɛtərə zɛ.ɪ da ʊnzlɪvɛnɪ.ərə vɔlmakt ɪs
63. gə zaʔi mi wɛ.l mɔ g-ən zɛ.j nɪ:ət
64. də zwalms Xɔ wɛ.rə g-ɔŋ kl.ərɪn
65. g-ɔ-jə vandɔ-r.g-ə ni ʔɔŋ kɔ:ərtɪn
66. e.tnzɛzɪdər u-r.ək Xæ:rn kɔ.əs
67. zənə mɔtɔ:r - of : muntɔ:ər (arch.) ɪs kapot - i lɛg m pənə - i zit fɛrstɛ.lt (bv. wagen in 't veld)
68. tɛ nə wɔ-rmən daʔəwɪst - ɛn tɪ nə gu.ən - of : nə zaXtn ɔ.vnt
69. da juŋɛtjə lup barbɛls
70. tɪz ɛm bust m di pɪntə (= een kan ; bv. mæ.lk-pɪntə = melkkan)
71. kwɪ.lde datm bo.də nɛm brɪ.f me.brɔXtə | də bo-r.də |
72. kɛ zɪ.ər a mən ɛ.r.tə
73. ka mæ Xɪn - of : kɔ mæʔm twɛ.zdrɪvɛrz uməg-ʊ.n | ɪ.ən dɪjatn kar'ufs ɪs - ɪjɛs kar'ufs 'wæX |
74. aXtər 'kafɪtɪt Xumə - of : aXtər də vɪ:rn g-umə tɛ-r.t spɑ: m də nɪ.wə k-ərə - sXʊftɪdn = de spannen tijds.
75. km al ɛmbɪtjə kɔrs fan tə vu.ərɪn.ə
76. də zɔnə van də kɔnɪŋk ɛ.wuuk soldɔ.t ɛwɪst
77. wɛtjə gɪnə vɪnt wɔ.n: di kam bo.g. mɔ.kn (hier zijn geen boogschutters) | ð gɔ.ɪpɛrse - ɛm pɪləbo.gə |
78. di ru.əzn ɛn laŋə du-r:ərnɪs
79. kXlu.əvndər ni.(t)fan - of : gɪŋ gɛbmɛdɪd wo.rɪt fan
80. da ki-nd waz du.ət ɪər dasət kɔstn du-əpm
81. zən u:ər ɛn zən u-r.əgən lu-r.əpm
82. ɔr dɔXtɛrtj ɪz me.d ð mǎ.ndə brɔ.mbe.jɛrs Xɔn træ.kn - nɔ. dn bas
83. tɪz ə spɔrt yti ɪ.ərə - of : tɪz nɛn trap (arch.) yti ɪ.ərə
84. ɛ zæte zə ke.l ɔ-r.pn
85. də mǎ.nse zuX-tɪnɪjā.ndərz uf Xæ.ld ɛŋ glo.ri | i le.fɔ ɔp sɛŋ g-ū.t |
86. ɔdɛrnə mu-nt ɪz dru-r.əgə van ɔndast
87. di wæg- ɪ-rX krum - tɪz nɛn uməwæg ɔdɔ.
88. ɪkʊXtə dər ɛn trumlə - of : ɛn trumɛltjə (jongeren) vu.ə dɪŋ kl.ən
89. də g-ɪ.ɛtɛbɔk ɪz du.ət fan ɛŋ kast m tə slukən

90. zə litʃə was kɔrt æŋ g.ʊ.t
 91. m də sʔə.w ɪzd bæst
 92. nə sʔutərə - of : sʔutərə mu- ʎ.u. kœ.ŋ: mikŋ
 93. zukŋkɪr aʔtər mənən ũ.t
 94. kwetni wɔdakæm zu g.u.n zukŋ
 95. nəŋ ku.lə kœ.lɔərə - ɪs ʎu.t fəʔbɪr
 96. kməstn əsəblũ.trɪŋkŋ və tə vɔrklukŋ
 97. ɪk mu.tn ɪ.əste.tn m də stal vu:rn
 98. məm bru.rə wəʃ mu:ə
 99. di mə.ɪkbu:r du- nə gru:ətn tu:r
 100. də kə.rəmæ.ɪk ɛz dənə æn zə.r - zæntɾæme
 we.rə
 101. mə zun di pɪ-t kœ.ə vɔ.ln m ən ə.rə
 102. ɪjz nəg.ə zyst - of : ɪjɪ'smdlek m zən afɛ.rns -
 sikɔ.r (v. personen, zeldz.) - fin (v. zaken)
 103. ɪ kum nu.r.ɪd ə mənɪtə tɪɔ.əstə
 104. m ita.lɪjə zɪndər bærgn di vi.r spyg.n
 105. dɔrvəgi dɔ.r ɛp dy.r.wən
 106. tə bu:əm ʃ.ɛnz ə stɪk fan - of : əm brəkə van də
 brag.ə g.əvɔ:ərn (zeldz.) - of : g.əre.n
 107. jɪ mud əŋkɪr y-s kɔʔtɪ kumŋ kɔ:rn
 108. ɪjz fɔn lə.və g.əku.mə məd əŋ g.ɪ.ələ bœ.ə.zə
 gæ.lt - of : ɪ.jesə tu.r.ʊpə
 109. di dɔ.r ɪs fam buknut ʔəmakt - of : tɪz əm bukn
 dɔ.rə
 110. ə g.ətrɔ.ɔwd wy-ʃ mu- ʔu.t kənɔ.r.jən
 111. kæn ɪ.r g.əs ʔəzɔ.yd æn tɪslæʔt sɔ:ət
 112. də brɔ.wər zæʔtat nɔʔ tə di:r ɪs fu tə bɔ.wn
 113. ba.k.ŋ - k̄ba.ʔən - gə ba.ktɪ - jə ba.kt - baktɪ -
 mə bak.ən - ɪk̄ baktə - of : k̄baktəkɪk - jə baktə
 (2^e en 3^e pers.) - mə baktɪ - of : mə baktəgən -
 məŋ g.əbakən
 114. bi.ən - k̄bi:ən - jə bit - jə bit (3^e pers.) - mə bi:ən -
 bi.əwɪdər - of : bi.əmə - k̄bu.ədək - k̄æ.ŋ gəbɔ.r.n
 - bu.r.ədn zɪdər u.ək
 115. tɪz əŋ klentʃə mu tɪz ə fintʃə - of : ə sʔu:əntʃə
 (v. e. meisje bv.)
 116. jə kɔd ɪr ɛ.jərs kɪrg.n ɪp də mart
117. ɪjeiʔəze.ɪtatn ɔp mi g.ɔ pɛ.ɪzn
 118. tmɛ.ɪʃə zɛɪ datəŋ g.lɪk adə
 119. twɔ:ərn vy-ʃ prɪzn
 120. undər dɪən ɪ.əkə lɪgn dər ve.l ɪ.əkəls
 121. twɔ.tər g.ɔʔəŋ kɔ.kŋ - tkɔkt a.(l)
 122. tɔɪj.ɪz nɔʔru.nə - tɪz nɔʔ mə zyst əʔʎəm.ʊt
 123. məjənɛ.zə mə.ʔən zə mətə dɔrə van ən ɛ.ɪ
 124. da bu.mtʃə g.ɔ.tɔ slæʔ kœ.ən gru.r.jn
 125. də pastər e. ʎu. - of : ʔu. win
 126. y-z ud y-z ɪz əʔʔəbrɔ.ɪnt
 127. də mə.ɪk spɛ.ɪstəɪt - ytn ə.ɪdərə van də ku.ə
 128. də kɔstər lə.wt fu.r. də kɪspɔsɛsɪ
 129. də trɔ.ɪp: van də kɔrtəwɔ.g.n ge.vn dɔ.rə - of :
 plu.r.ɪm van tʔəwɪʔtə
 130. də twɪ.ə dytsʔə kwu.ɪp: bytn
 131. zæn əm zwart əm blɔ.w g.əsle.r.g.əŋ
 132. də sɔ.s ɪz əmbət-jə dɛ.nə
 133. də snɪ.ə lɛ.ʔtɛ.kə
 134. tɪz nɪ.əwə g.ələ.n dak jə nɪmɛ- g.əzi.n ə
 135. nɪ.wpu.ərtə wɔrt əŋ g.ɪ.əl nɪ.wə stat
 136. dũ.n - ɪk̄ dũ.nt(əkɛ.k) - jə dudət (2^e en 3^e pers.)
 - mə du.nt' (wɪdərə) - jə du ʔɪdər dadə - of : jə
 dut ʔɪdərə - zə du.nt (sɪdərə) - k̄dɛ.ɪnt(əkɛ.k) -
 jə dɛ.r.jət ʔɪ - jə dɛ.r.jətɪ - wə dɛ.jnt (wɪdərə) -
 jə dɛ.ət ʔɪdərə - zə dɛ.r.jənsɪdərə - dɛ.r.jəkɪkdədə
 - datntɪ mə dɛ.r.jə - dasət sɪdər mə dɛ.jən
 137. dɔ.pm - ndɔpkɪtʃə - of : ɲkæstəkɪtʃə (arch.) -
 də vuntə - də saldɔ.ətn
 138. dæ.stn (ɪnfln.) - jə dæst - jə dɔstə - jə ʔədɔstn
 139. bɪndŋ - k̄bɪndŋ - jə bɪnt' ʔɪ - jə bɪnt - mə bɪndŋ -
 jə bɪnt' ʔɪdərə - zə bɪndŋ zɪdərə - bɪ-ntnɪ - buntnɪ
 kæŋ g.əbu.ndn
 140. *Locale landmaten* : ru.ən - gəme.tn - əŋ gəmət
 ɪz 300 ru.n - brɔʔxə ru.n - ru: = 1/678 ha. - ə ru.
 ɪz dri mə.tərz aʔtnʃe.vntəʔ (kant). *Bij Roeselare*
rekent men per undərd lɔ.ns
 141. *Waternamen* : də be.kə - (off. *Veldbeek*)

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is vœ.lɔg.æm

De inwoners heeten vœ.lɔg.æmnɔ.rs

Hun bijnaam is 'krako', zinspeling op vroeger tijd, toen het hier al „baz æŋ krakə” was ; krakə is een plant met een klein rood bloempje waarvan de bezembinders bezems maakten ; bas = bosch.

Aantal inwoners op 31-12-34 : 2.669.

Taaltoestand. Veldegem is pas sedert 1920 afzonderlijke gemeente geworden, afgescheiden van Zedelgem ; was sedert 1865 een proosdij en nadien een afzonderlijke parochie geworden. De voornaamste wijken zijn : dən ɔt (Den Hut) - də le.r.pə - də stru.lpɛ.t - də basʔəri:ə - də kru.ənə'məŋ - 'dʊlɔv:ərdə (De Hollevoorde) - də platʃə - tu.əʔ'fæ.ɪt - tymələ.rə - tru.əzə'væ.lt (gedeeltelijk Torhout) - t'mɔ.dəvə.lt - t'br.əstəvæ.lt - də ʃjɔŋlə (geen wijk, maar een zompig boschje, met enkele huizen) - dnæ.ɪzn'bas (gedeeltelijk Zedelgem) - də put - Er zijn geen locale verschillen. In een paar gezinnen met Fransche vrouw wordt Fransch gesproken. A. B. wordt hier niet gesproken. De bevolking bestaat voornamelijk uit arbeiders, vooral „Fransmans”, en landbouwers ; vroeger, tot rond 1930, waren hier ook bezembinders.

Zegslieden. 1. Willaert, Jozef ; 30 j. ; hier geb. en hier onderwijzer ; heeft, behalve gedurende zijn studietijd en 5 j. functie als onderwijzer te Koekelare, steeds hier verbleven ; V. van hier, M. van Werken ; spreekt buiten de school gewoonlijk dialect.

2. Loose, Francis ; 80 j. ; hier geb. ; rustend handelaar ; heeft steeds hier verbleven ; V. en M. beiden van hier ; spreekt steeds Veldegemsch.

3. Teetaert, August ; 71 j. ; hier geb. ; rustend landbouwer ; heeft steeds hier verbleven ; V. en M. beiden van hier ; spreekt steeds Veldegemsch.

4. Coppé, Richard ; 38 j. ; hier geb. ; arbeider ; heeft steeds hier verbleven ; V. van Brugge, M. van hier ; spreekt steeds Veldegemsch.

5. Van Dierendonck, Roger ; 15 j. ; hier geb. ; vakschoollering ; heeft steeds hier verbleven ; V. en M. beiden van hier ; spreekt steeds Veldegemsch.